



SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kregów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

60-480 Poznań, ul. Wilków Morskich 23/25 tel. 503 695 023, e-mail: seniorzy@zhp.wlkp.pl

NUMER 240 (4) 2026

KWIECIEŃ 2026



**Zebrały się wróble na
drzewie
czeredą rozświergotaną;
które wędrują po niebie,
zebrały się wróble rano.**

**Ćwierknął wróbel do wróbla: - Kolego,
na sercu mi jakoś tak lekko!
Ćwierknął drugi: -A ja się nie dziwię.
Wielkanoc, kolego, Wielkanoc.**

**Konstanty Ildefons Gałczyński
Wróbla Wielkanoc**

1. RELACJE



7 marca 2026 roku członkinie naszego kręgu wzięły udział w BIWAKU HUFCA - CZYLI SZKOLE CZARODZIEJÓW.

Dowiedziałyśmy się, że magia nie znika wraz z wiekiem... tylko zmienia formę. Trafiliśmy do niezwyklej Szkoły Czarodziejów, gdzie każdy bez względu na stopień i wiek odkrywał swoje wyjątkowe moce. Zobaczyłyśmy tajemnicze lekcje magii, wspólne

wyzwania i zaklęcia współpracy i wzięłyśmy udział w świecowisku pełnym śmiechu i czaru prawdziwej harcerskiej wspólnoty.



Zobaczyłyśmy jak zuchy stają się adeptami magii, harcerze mistrzami zaklęć a wędrownicy odkrywają starożytne tajemnice. Nam seniorom przypadła rola mądrych czarodziejów, bez których żadna szkoła nie

może istnieć. Był to czas pełen refleksji, wspólnoty i zacieśniania przyjaźni. Razem stworzymy magię, której nie da się zapomnieć.

/hm. Anna Paluszak KSHiS WIARUSY Września/



Największa w Europie wystawa budowli z klocków Lego - Ciekawe ferie zimowe drużyn harcerskich z Lwówka i Urbanowa. W dniu 24.02.26r. Rada Przyjaciół Harcerstwa „Watra” im. Powstańców Wlkp.

zorganizowała wyjazd na największą w Europie wystawę budowli z klocków Lego do Poznania. W wycieczce wzięło udział 30 uczestników oraz 4 osobowa kadra opiekuńczo-wychowawcza. Zwiedzenie wystawy rozpoczęło od obejrzenia gotowych modeli z klocków wraz z

przewodnikiem. Uczestnicy dowiedzieli się, że z klocków Lego można zbudować między innymi eksponaty narządów ludzkich, wielkie wynalazki oraz motywy z filmów, bajek i książek a także modele interaktywne. Następnie w sali fotografii 3D każdy mógł doświadczyć iluzji trójwymiaru w obrazach z fotografiami. To tutaj powstało mnóstwo tzw. żywych zdjęć z uczestnikami wycieczki. Ostatnim punktem wystawy było pomieszczenie, gdzie każdy mógł samodzielnie zbudować coś z popularnych duńskich klocków.



/hm. Dorota Piechota – RPH Hufiec Nowy Tomyśl/



19 marca 2026 roku harcerze z Poznańskich Kręgów OWAR i SZÓSTACY zwiedzali wystawę w Śluzie Katedralnej na Ostrowie Tumskim. Tytuł "Trudna codzienność. Życie w powojennym Poznaniu" nie brzmi zachęcająco ale

gdy oprowadzałam grupę po tej wystawie, okazała się bardzo ciekawa. Jest to relacja fikcyjnej 5 osobowej rodziny, pokazującej z jakimi problemami musieli zmierzyć się mieszkańcy



miasta... Wystawa powstała na podstawie zebranych relacji w Poznańskim Archiwum Historii Mówionej oraz otrzymanych pamiątek z okresu powojennego. W lutym, gdy jeszcze w mieście trwały walki, żona Jadwiga opowiada o gwałtach, napadach rabunkowych... Mąż o zdobywaniu żywności, pierwszej pracy za zdobyte wiadro marcepanu, worka mąki... Jej córka Janina i młodszy syn w kwietniu o otwarciu szkoły i zdobywaniu wyposażenia oraz kursach dla

nauczycieli i koloniach by dzieci miały opiekę... Pierwsze czasopismo Świerszczyk i gazety. Książki zdobywane w opuszczonych domach, a w następnych miesiącach otwarcie zakładu pracy, w którym wypłatą były produkowane wyroby, bo pieniędzy nie było... I tak przechodząc z sali do sali zapoznawaliśmy się z wybranymi aspektami życia, nie tylko z jego trudami ale i tymi miłszymi, jak np. audycje radiowe, kino z filmami „Skarb” i „Zakazane piosenki”, elementarz powojenny, w którym znaleźliśmy wierszyk o zuchu... Na wystawie pokazano też konkursowe rysunki dzieci, które namalowały swoje wspomnienia. Zrobiły one na nas duże wrażenie, gdyż pokazały obraz wojny oczami dzieci. Można było też, dzięki fotografiom i filmom ze strony Cyryl.pl obejrzeć zniszczone budynki miasta. Wystawa pozwoliła na podzielenie się nie tylko własnymi wspomnieniami, ale też uświadomienie sobie, co uczyniła wojna... Po wystawie poszliśmy na dobrą kawkę do maleńkiej "Złotej Kawy" na pobliskiej Śródce.



/Grażyna Arasimowicz KSH OWAR, przewodniczka PTTK/

Należy tu dodać, że nasza wspaniała przewodniczka w drodze do Śluzy oprowadziła nas po Ostrowie Tumskim opowiadając krótko o jego dziejach oraz wskazując najciekawsze miejsca. Zamówiliśmy się na odrębną wycieczkę po tym terenie – redaktorka.



21 marca powitaliśmy wiosnę na rajdzie zorganizowanym przez Oddział PTTK Poznań Nowe Miasto i Koło PTTK „Łaziki” ze Swarzędza. Rajd został zorganizowany min. dla uczczenia 130 tej rocznicy śmierci Emilii Szanieckiej do wsi Brody w gm. Lwówek, gdzie urodziła się ta działaczka patriotyczna i społeczna. Na metę przyjechaliśmy trzema autokarami, w których

przewodnicy przybliżyli w czasie jazdy postać Szanieckiej. Komandorem całego rajdu był druż Eugeniusz Jacek z KSH OWAR, a **wśród uczestników znaleźli się seniorzy ZHP z poznańskich Kręgów – OWAR, SZÓSTACY, BEMACY, STARE SĘKI.** W centrum Brodów (nazwa od brodzenia) wznosi się największy w Polsce drewniany kościół. Powitał nas tam proboszcz parafii, który w przystępny i dowcipny sposób przybliżył nam historię i ciekawostki tego cennego obiektu. Choć kościół jest pw. Św. Andrzeja Apostoła, to w ołtarzu głównym znajduje się obraz Matki Boskiej Szkaplerznej, a patron ma ołtarz



boczny. Ciekawostką jest, że ukrzyżowany Jezus uśmiecha się, bo jak ksiądz stwierdził „cieszy się, bo zbawił świat”, a obok jest figura płaczącej Matki Boskiej. W grocie z 1995 r. znajduje się postać Matki



Boskiej brzemienniej – jedyna taka w Polsce. Obecny budynek kościoła pochodzi z 1673 r. i posiada barokowy wystrój, ciekawe detale, sześć rokokowych ołtarzy bocznych, dwanaście witrażowych okien – jest perełką architektoniczną i przyciąga nowożeńców różnych narodowości. Obejrzeliśmy też otoczenie kościoła łącznie z zabytkową lipą, pomnikami, dzwonnica, kaplicą pałacową, mauzoleum rodziny von Pflug i budynkami folwarku. W Brodach znajduje się rolnicze gospodarstwo doświadczalne

Poznańskiego Uniwersytetu Przyrodniczego, a na jego terenie pałac, który powstał w miejscu dawnego dworu Szanieckich (tu urodziła się Emilia Szaniecka w 1804 r.). Obecny kształt nadała rodzina von Pflug pod koniec XIX w. Po ciepłym posiłku



(grochówka) odbył się konkurs na „Najpiękniejszą wiosnę” – zarówno niektóre panie – w tym **druhna Danuta ze STARYCH SĘKÓW** będąca naszą przewodniczką i **druhna Magda z BEMAKÓW** – jak i panowie wykazali się dużą inwencją. Zostali oni nagrodzeni przez organizatorów, a oklaskami przez wszystkich uczestników rajdu. Były też puchary dla najliczniejszych drużyn – wygrała grupa z Czerwonaka. Zobaczywszy wiosnę – bociany, fiołki, krokusy – zadowoleni wróciliśmy do Poznania.

/hm. Urszula Kocikowska KSH OWAR/

2.KOMUNIKATY



Druhny, druhowie – prezydium WR KSHiS apeluje o wsparcie -

Dnia 26 lutego na os. Jagiellońskim w Kościanie doszło do pożaru mieszkania hm. Romana Potoka oraz jego syna Jarosława. Druha Romana pamiętamy z jego wystąpienia o historii

kościńskiego harcerstwa na 35-lecie Kręgu Instruktorów i Seniorów Harcerskich

w tym mieście w kwietniu 2018 r., a także ze Zjazdów Wielkopolskiej Rady KSHiS. W wyniku pożaru całkowitemu zniszczeniu uległ dorobek życia rodziny Potoków. Ogień strawił wyposażenie mieszkania, pozostawiając Romana i Jarosława bez dachu nad głową i bez podstawowych środków do życia. Stracili wszystko. Mieszkanie wymaga gruntownego oczyszczenia i generalnego remontu. Konieczne będzie nie tylko odnowienie zniszczonych pomieszczeń, ale także zakup podstawowego wyposażenia, odzieży i sprzętów codziennego użytku.



„Zwracamy się do Państwa z ogromną prośbą o wsparcie finansowe” – piszą bliscy. Każda wpłata ma przybliżyć rodzinę do odbudowy życia i powrotu do normalności. W obliczu tej tragedii liczy się każda forma pomocy – zarówno finansowa, jak i dobre słowo czy udostępnienie informacji o zbiórce. Zbiórka dostępna jest na stronie: <https://zrzutka.pl/jdk7zz>.

Wpłat można też dokonać na konto 50 1140 2004 0000 3002 7519 9812 z dopiskiem ŻYCIE PO POŻARZE ZRZUTKA.PL

Członkowie Prezydium już wpłat dokonali i dziękują bardzo tym, którzy wpłacili datki na powyższe konto po ukazaniu się informacji na stronie Facebooka **Wielkopolscy Seniorzy ZHP -WRKSHiS**



Wyjątek z Rozkazu L.19/2025 z dnia 29.12.2026 Komendant Hufca ZHP Śmigiel:

„4.3.1. Zatwierdzam wybór i mianuję phm. Martynę Ziegler na funkcję przewodniczącej Kręgu Seniorów i Starszyny im. Księcia Józefa Poniatowskiego działającego w Śmiglu.”



Wyjątek z Rozkazu L.3/2026 z dnia 25.02.2026 Komendantki Hufca ZHP Wschowa:

„2.2.1. Mianuję hm. Marię Trybuchowską przewodniczącą Kręgu Seniora „AZYMUT”.”

OBU DRUHNOM SERDECZNIE GRATULUJEMY – PREZYDIUM WIELKOPOLSKIEJ RADY KRĘGOW STARSZYZNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW!



Komunikat Nr 2/2026 Kapituły Wspólnoty Seniorów ZHP im. ks. hm. Antoniego Bogdańskiego w Skulsku z dnia 08.03.2026 r.

Kapituła Wspólnoty Seniorów ZHP im. ks. hm. Antoniego Bogdańskiego w Skulsku informuje, że w roku bieżącym zostały złożone następujące wnioski o przyznanie tabliczek epitafijnych. Wnioski zostały złożone w wersji cyfrowej i w dokumentach drukowanych.

Poniżej zamieszczamy wykaz wniosków, które wpłynęły do Kapituły:

1. **MIECZYŚLAW BROMBEREK hm.** – KSHiS „Damy Radę” Wągrowiec
2. WANDA BRZEZICKA hm. – Komisja Historyczna Chorągwi Kujawsko–Pomorskiej Bydgoszcz
3. JAN BYTNAR „RUDY” hm. – IKS „Dęby” Szczecin
4. CZESŁAWA FRANK phm. – KS im. hm. St. Nowakowskiego Krosno
5. GERARD FROMMHOLZ hm. – Komisja Historyczna Chorągwi Kujawsko–Pomorskiej Bydgoszcz
6. **MIECZYŚLAW JANKOWSKI pwd.** – KSH „Szóstacy” Poznań
7. ANDRZEJ JELONEK HO – Komenda Chorągwi Zachodniopomorskiej ZHP Szczecin
8. FELICJA KRZYMIŃSKA hm. – IKS „Korzenie” Gdańsk
9. **MARIAN KUJAWA hm.** – KSiSH „WIARUSY” Września
10. **FRANCISZEK KUROPKA hm.** – Komisja Historyczna Hufca ZHP Jarocin
11. **MARIA KUSZTAL hm.** – Komisja Historyczna Hufca ZHP Koło
12. JANUARY DOBIEŚLAW ŁAPA hm. – Komenda Chorągwi Zachodniopomorskiej ZHP Szczecin
13. JAN MUCHA hm. – KSHiS „ZODIAK” Jarocin
14. MIECZYŚLAW PAWLAK hm. – KS im. hm. St. Nowakowskiego Krosno
15. MARIA TERESA SPYCHALSKA hm. – IKS „Dęby” Szczecin
16. ZBIGNIEW SZCZUREK hm. – Krąg Seniorów ZHP „Bryza” Gdynia
17. **STEFAN TOBOLSKI hm.** – KSHiS „ZODIAK” Jarocin
18. ANDRZEJ TOMASZEWSKI hm. – IKS ZHP przy Muzeum Ziemi Szubińskiej Szubin
19. JAN TOMASZEWSKI hm. – Komisja Historyczna Chorągwi Kujawsko–Pomorskiej Bydgoszcz
20. MIECZYŚLAW TOMCZAK pwd. – HKS Ziemi Mogileńskiej im. hm. L. Niewiadomskiego Mogilno
21. **ZENON WECHMANN hm.** – WR KSHiS Poznań
22. LUCYNA WIDAWSKA hm. – Krąg Seniorów ZHP „Bryza” Gdynia
23. **LUDWIK ZAWIEJA phm.** – KSHiS „ZODIAK” Jarocin
24. REGINA ZWIEROWICZ hm. – IKS ZHP „Wędrowniczek po Zachodnim Stoku” Bydgoszcz

Jeżeli jakieś wnioski, wysłane pocztą, nie zostały wymienione w powyższym komunikacie prosimy o ponowne przesłanie dokumentów w wersji cyfrowej na adres mailowy: andrzej.wolski@vp.pl i kontakt tel.: 698 981 506. CZUWAJ!

W imieniu Kapituły hm. Andrzej Wolski



Komunikat 2/2026 Komendy Wspólnoty Seniorów ZHP w Skulsku - Komenda Wspólnoty Skulskiej zaprasza Seniorów na zbiórkę wiosenną tzw. „JAJECZKO” w dniu **11.04.2026r. do Mielnicy Dużej na godzinę 10;00**. Koszt uczestnictwa **50,00 zł od osoby**, płatność na miejscu gotówką. Zgłoszenia uczestników **do dnia 06.04.2026r.** na adres e-mail

stefan1951@wp.pl tel.665-510-130 i e-mail; **jerzylipinski233@wp.pl** tel. 509-163-199.

Program zbiórki: 10;00 - przyjazd uczestników, **10;30** - rozpoczęcie zbiórki, Hymn ZHP, powitanie przybyłych i zaproszonych gości, śniadanie. Po śniadaniu udzielenie głosu zaproszonym gościom.

Sprawy organizacyjne – Tematy: Obchody 30 rocznicy powstania Wspólnoty, Mauzoleum, Tabliczki epitafijne, Dyskusja i podsumowanie dyskusji, Obiad, Krąg pożegnalny i zakończenie zbiórki.

Komenda Wspólnoty Skulskiej ZHP



Druha Grażyna Arasimowicz – przewodniczka PTTK, członkini KSH OWAR w Poznaniu zaprasza na spacer po mieście:

- EMAUS – spotkanie 6 kwietnia o 11.00 na ul. Garbary przed wejściem do Starej Rzeźni,

- SPACER UL. DĄBROWSKIEGO CZĘŚĆ II – spotkanie 10 maja o 11.00 na Rynku Jeżyckim u wylotu ul. Prusa.



Dnia 28 kwietnia br. – w 5 rocznicę pogrzebu hm. Pawła Napieralskiego druhowie czujący taką potrzebę spotkają się o godz. 12.00 przy Jego grobie na cmentarzu Junikowo, aby wspomnieć Druha.



Komunikat

- Złaz Seniorów Chorągwi Wielkopolskiej ZHP

Termin: 30 maja /sobota/ 2026 r.

**Miejsce: „Dom Harcerza” Siedziba Hufca ZHP Poznań-Jeżyce
Poznań ul. Widna 3**

Program Złazu:

9;00 – 10;00 przyjazd na miejsce Złazu, rejestracja uczestników, spotkania integracyjne przy kawie i herbacie.

10;00 – 10;30 apel,

10;45 grupowe pamiątkowe zdjęcie,

11;00 – 14;00 wyjazd autokarem – zwiedzanie Wzgórza św. Wojciecha (kościół, Krypta Zasłużonych – Poznańska Skałka, cmentarz zasłużonych Wielkopolan),

13;30 – 14;30 obiad,

14;30 – 16;00 ognisko

16;00 pożegnalny krąg.

Termin zgłoszeń i płatności: 16 maja 2026 r.

Koszt: 60,- zł.

Wpłaty na konto: Chorągiew Wlkp. Hufiec Poznań-Jeżyce, konto: 14 1140 1124 0000 7128 4300 z dopiskiem: Hufiec Poznań-Jeżyce składka zadaniowa Złaz Seniorów, imię i nazwisko.

Zgodnie z wytycznymi Komendy Chorągwi wpłata ma dotyczyć tylko jednej osoby – każdy wpłaca za siebie, lub jedna osoba robi np. trzy przelewy – każdy za inną osobę.

Zgłoszenia: phm. Jarosław Gendera, telefon: 602 150 821, mail: jaroslaw.gendera@zhp.net.pl



3.DO ZOBACZENIA PRZY INNYM OGNIU



Z żalem zawiadamiamy, że dnia 7 marca br. na Wieczną Wartę w wielu 93 lat odeszła Druhna samarytanka ALEKSANDRA ROKITA.

Druhna Ola wstąpiła do 13 PDH im. Wandy Chmurskiej na Osiedlu Warszawskim w Poznaniu w kwietniu 1945 r. a latem uczestniczyła w pierwszym powojennym obozie harcerskim w Sokolnikach Wielkich pow. Szamotuły. Potem aktywnie uczestniczyła też w innych harcerskich wydarzeniach swojej drużyny. Po ukończeniu Szkoły Powszechnej nr 46 utrzymywała kontakty z harcerkami swojej drużyny oraz harcerzami 26 męskiej PDH, a w 1982 r. uczestniczyła w obchodach jubileuszu 50-lecia harcerstwa na Osiedlu Warszawskim. W grudniu 1992 r., gdy powstał Krąg Seniorów OWAR na osiedlu – Ola wstąpiła w jego szeregi i była jego aktywną członkinią do 2020 r. Wystąpiła z kręgu z powodu złego stanu zdrowia, ale nadal interesowała się kręgiem, harcerstwem i była dumna, że i jej wnuczka jest w ZHP. Cieszyła się z odwiedzin druchen z Kręgu OWAR i wspominała dawne przeżycia z obozów, wycieczek i zbiórek. „Od deski do deski” czytała SENIORA i dzwoniła do redaktorki, jeśli Ją coś szczególnie zainteresowało. Towarzyszyliśmy Jej w ostatniej drodze dnia 16 marca na cmentarzu Miłostowo w Poznaniu.

Krąg Starszyny Harcerskiej OWAR Poznań



Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o niespodziewanej śmierci członkini naszego Kręgu **DRUHNY HENRYKI URBAŚ**. Druhna Henia do harcerstwa wstąpiła w 1945 roku, wpięrow do Gromady Zuchów, a w 1947 r. po złożeniu przysięgi do 10 Poznańskiej Drużyny Harcerzek im. Karoliny Niezychowskiej Hufiec Poznań – Śródk. Na przełomie lat 1949/50 po rozwiązaniu ZHP dh Henia tak jak wiele harcerzek zawiesiła swoją przynależność do ZHP. Do struktur harcerskich dh Henia powróciła w kwietniu 2004 r., kiedy rozkazem Komendanta Hufca ZHP Poznań - Nowe Miasto został powołany **Krąg Starszyny Harcerskiej i Seniorów „10 PDH im. Karoliny Niezychowskiej”**. Dh Henia należała do grupy inicjatywnej, której działalność

doprowadziła do powstania Kręgu. Z chwilą wstąpienia do Kręgu stała się bardzo aktywną jego członkinią. Sukcesem Jej było odnalezienie i odzyskanie ufundowanego w 1947r. sztandaru 10 Poznańskiej Drużyny Harcerzek. Przez dłuższy czas była członkinią pocztu sztandarowego oraz do 2022 r. skarbnikiem Kręgu. Uczestniczyła w comiesięcznych zbiórkach, a także w corocznych biwakach Kręgu organizowanych w czerwcu nad Jeziorem Kiekrz. Brała udział w cyklicznych Apelach Pamięci, których obchody organizował Hufiec Poznań – Nowe Miasto pod Pomnikiem Harcerzy nad Maltą, w listopadzie za Harcerki i Harcerzy, którzy odeszli na wieczną wartę oraz 27 grudnia dla uczczenia pamięci Harcerzy, którzy brali udział w Powstaniu Wielkopolskim 1918- 1919r.

W 2022 r. Druhna Henryka Urbaś za działalność w Kręgu została wyróżniona Odznaką Honorową Wielkopolskim Seniorom i Starszyźnie ZHP. **W dniu 24 lutego 2026r.** na cmentarzu Miłostowo pożegnaliśmy i odprowadziliśmy na wieczną wartę Druhnę Henrykę Urbaś, członkinię **Kręgu Starszyny Harcerskiej „10 PDH i Wiarusy”**. W pożegnaniu uczestniczyła rodzina, bliscy przyjaciele, delegacja Komendy Hufca ZHP Poznań - Nowe Miasto z jej Komendantką phm. Dominiką Bartoszewską, poczet sztandarowy ze sztandarem 10 PDH im Karoliny Niezychowskiej oraz delegacje KSH „Owar” i „10 PDH i Wiarusy”. „Nie zgaśnie tej przyjaźni żar, co połączyła nas.”

Komendant Kręgu „10 PDH i Wiarusy” phm Andrzej Lik

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI...

REDAKCJA BIULETYNU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW ORAZ KOREKTY NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.

REDAKTOR I OPRACOWANIE TECHNICZNE: hm. BARBARA KRÓL

barbara.krol@zhp.net.pl, basia_krol@o2.pl, seniorzy@zhp.wlkp.pl

Facebook – Wielkopolscy Seniorzy ZHP - WRKSHiS